

Łukasz **Ogrodnik**, Tomasz **Zajęc**, Maria **Piechowska**

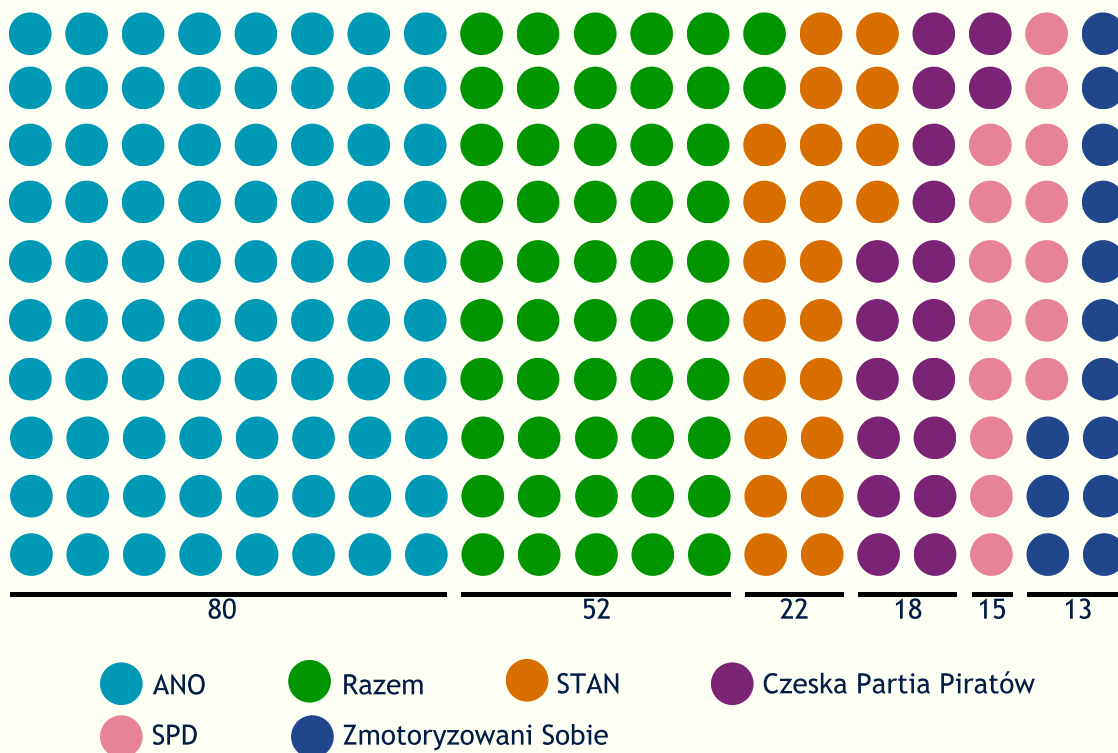
Populistyczna ANO wygrywa wybory w Czechach

Wynik głosowania oznacza przejście do opozycji partii tworzących dotychczas liberalno-prawicowy gabinet Fiali, a tym samym potencjalną utratę przez Polskę bliskiego partnera w polityce wschodniej i bezpieczeństwa.

W konsekwencji powyborczych negocjacji **powstanie najprawdopodobniej rząd wokół ANO** – w koalicji ze zbliżonymi programowo Zmotoryzowanymi Sobie oraz skrajnie prawicową Wolnością i Demokracją Bezpośrednią (partie te zdobyły 108 miejsc w 200-osobowej Izbie Poselskiej) lub w wariantcie rządu mniejszościowego. Chociaż najprawdopodobniej dojdzie do intensyfikacji współpracy Czech z Węgrami i ze Słowacją (w wymiarze dwustronnym, a nie w ramach V4), to **nie należy spodziewać się prorosyjskiego zwrotu Czech** w stylu tych państw.

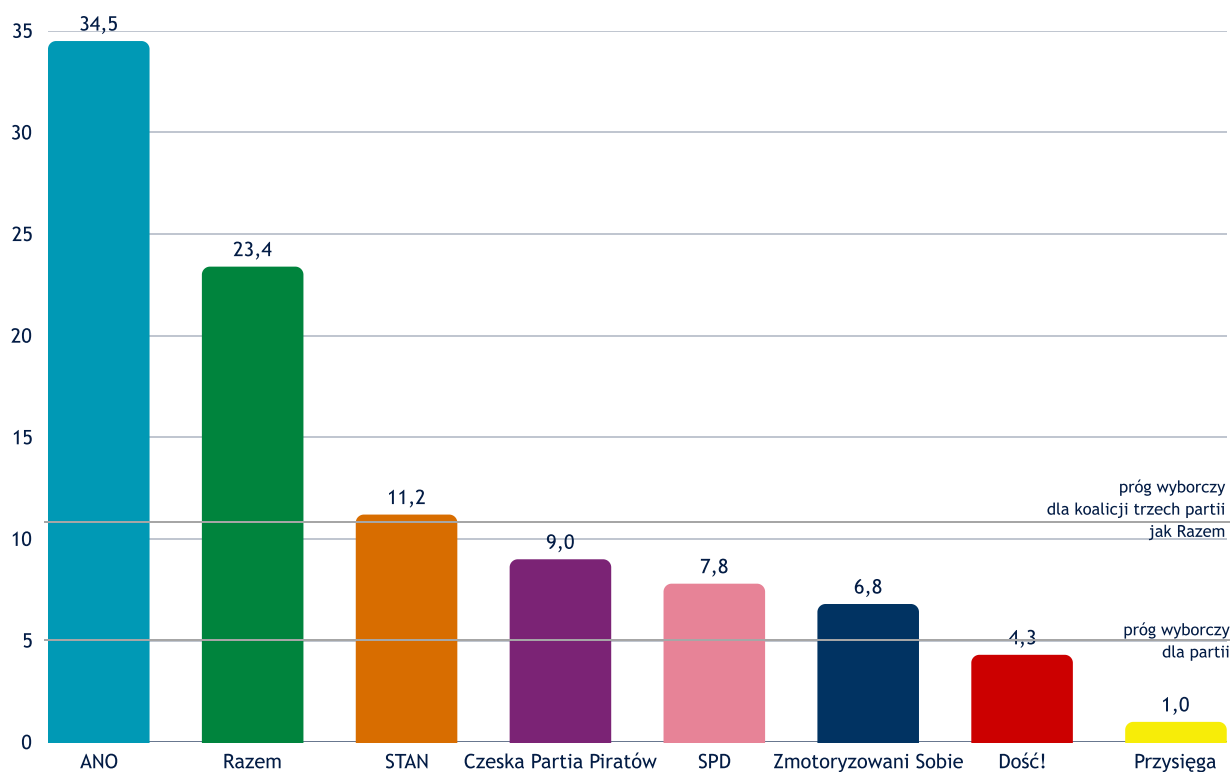
W interesie Rosji jest natomiast postulowane przez Andreja Babiša i jego potencjalnych koalicjantów **ograniczenie politycznej i militarnej pomocy dla Ukrainy**. W polityce unijnej Czech spodziewane jest nasilenie krytyki funkcjonowania UE, szczególnie jej ekologicznych polityk odzwierciedlonych w perspektywie zakazu sprzedaży nowych samochodów spalinowych od 2035 r. oraz w unijnym systemie handlu emisjami ETS2, który Babiš chce modyfikować przy pomocy m.in. Polski.

Układ sił w nowej czeskiej Izbie Poselskiej

Źródło: Opracowanie PISM

Wyniki wyborów do Izby Poselskiej Czech

Źródło: Opracowanie PISM

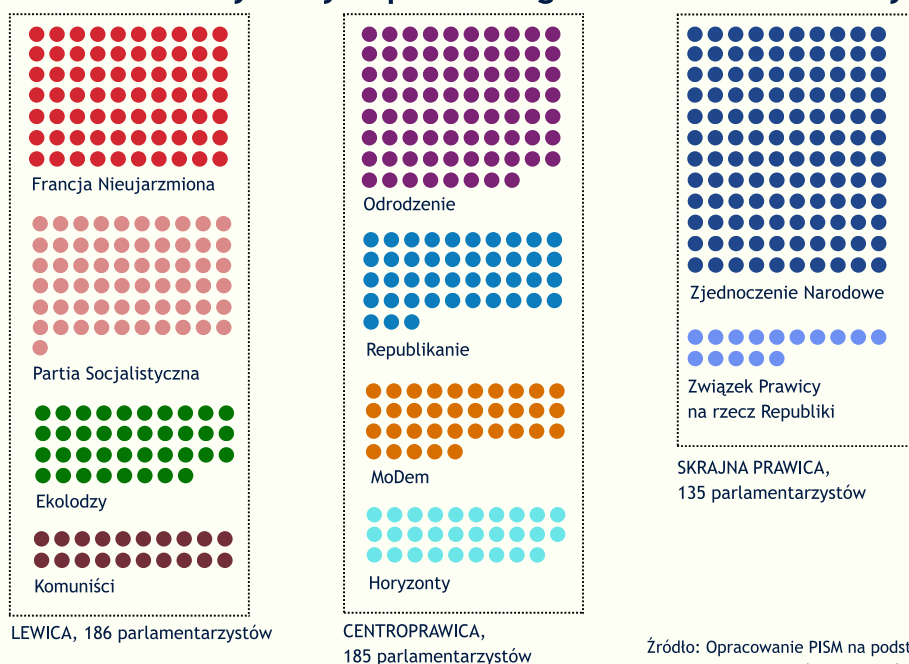
Premier francuskiego rządu Sébastien Lecornu złożył dymisję

Dymisja wzmacnia polityczny kryzys, w którym Francja znajduje się od czasu przyspieszonych wyborów z zeszłego roku, oraz przybliża ryzyko nieuchwalenia budżetu na kolejny rok.

Najprawdopodobniej dla decyzji Lecornu kluczowa była reakcja partii Republikanie na ogłoszenie składu nowego gabinetu. Chociaż początkowo miała ona uczestniczyć w rządzie, to ze względu na niesatysfakcjonującą liczbę otrzymanych ministerstw oraz obecność w rządzie Bruno Le Maire'a, silnie kojarzonego z polityką ekonomiczną prezydenta Emmanuela Macrona, była gotowa zrezygnować z jego popierania.

Choć prezydent przyjął dymisję, zdecydował się powierzyć premierowi zadanie przeprowadzenia rozmów ostatniej szansy z partiami. **Aktualny kryzys wynika z fragmentacji sceny politycznej we Francji – żaden z trzech bloków ideowych (lewica, centrum i skrajna prawica) nie ma większości bezwzględnej niezbędnej do rządzenia.** Dodatkowo prezydent, którego prerogatywą jest wyznaczenie premiera, wybierał dotychczas na to stanowisko osoby, których afiliacja polityczna (środowisko polityczne skupione wokół Macrona lub partii Republikanie) utrudniała zbudowanie niezbędnej większości.

Liczebność wybranych partii w Zgromadzeniu Narodowym

Źródło: Opracowanie PISM na podstawie strony internetowej Zgromadzenia Narodowego

Debata w Parlamencie Europejskim nad dwoma wotami nieufności wobec Ursuli von der Leyen

Wnioski ws. wotum nieufności złożyli Patrioci dla Europy (PfE) oraz Lewica. **Szanse na odwołanie szefowej Komisji są niewielkie**, jednak niektóre zarzuty wobec niej znajdują zrozumienie także wśród partii nieformalnej koalicji wspierającej Komisję.

W trakcie swojego przemówienia w parlamencie Jordan Bardella (przemawiający w imieniu PfE) położył nacisk na kwestie związane z umową z krajami Mercosuru, z kolei Manon Aubry (przedstawicielka Lewicy) krytykowała brak reakcji Komisji na działania Izraela w Strefie Gazy oraz niekorzystną jej zdaniem umowę handlową z USA (negatywnie oceniła także umowę z krajami Ameryki Południowej).

Von der Leyen wzywała do jedności w obliczu historycznych wyzwań stojących przed UE oraz przekonywała, że polaryzacja, którą pogłębiają podobne spory, jest na rękę Rosji. **Wnioski będą głosowane w najbliższy czwartek, lecz nie mają dużych szans na uchwalenie.** Stanowią jednak sprzyjającą okoliczność dla partii tworzących nieformalną koalicję wspierającą Komisję, tzn. Socjalistów i Demokratów oraz liberałów z Renew, które mogą chcieć wykorzystać moment słabości do wynegocjowania korzystnych dla siebie zmian w agendzie legislacyjnej.

O drugiej kadencji Komisji Ursuli von der Leyen pisali Melchior Szczepaniak i Jolanta Szymańska

Zakończenie przeglądu zgodności ukraińskiego ustawodawstwa z prawem UE

Umożliwia to otwarcie pierwszych kłastr negocjacji akcesyjnych z Ukrainą. **Problemem będzie zasada jednomyślności państw członkowskich**, wykorzystywana przez niechętnie temu Węgry.

Przegląd prawa, prowadzony od lipca 2024 r., objął ponad 100 tys. stron przepisów i wymagał współpracy ponad 70 ukraińskich instytucji. Został zakończony po zaledwie 15 miesiącach, co stanowi jeden z najszybszych wyników w historii procesu rozszerzenia (w podobnym czasie zakończyła swój screening Mołdawia).

Jednak otwarcie kłastr negocjacyjnych, w tym pierwszego, odnoszącego się do tzw. spraw podstawowych (fundamentals), wymaga jednomyślnej zgody państw członkowskich. **Wyzwaniem pozostaje sprzeciw Węgier**, które konsekwentnie utrudniają proces integracji, ale wcześniej też blokowały m.in. sankcje wobec Rosji czy przekazywanie kolejnych pakietów pomocy dla Ukrainy.

Dalsze tempo integracji będzie więc zależało od konsensusu w Radzie UE oraz ukraińskich zdolności do reform, dostosowywania prawodawstwa czy wzmacniania potencjału instytucjonalnego. Niemniej szybkie zakończenie screeningu dowodzi możliwości Ukrainy do wdrażania unijnych standardów mimo warunków wojennych i problemów kadrowych wynikających z uchodźstwa, mobilizacji i cięć finansowych w sferze budżetowej.

Ukraińska droga do UE

